

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11Co/299/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6718200746
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Halušková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2018:6718200746.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Haluškovej a sudcov JUDr. Renáty Deákovej a JUDr. Jozefa Zlochu, v spore žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, proti žalovanému U. U., nar. XX.XX.XXXX, trvalým pobytom XXX XX P. XXX, o zaplatenie 344,- eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 19Csp/29/2018-55 zo dňa 15. augusta 2018 takto

rozhodol:

- I. Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým žalobu vo zvyšnej časti zamietol (II. výrok) a v závislom výroku o trovách konania (III. výrok) **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Zvolen (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo dňa 15. augusta 2018 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 200,- eur spolu s úrokom z omeškania 5% ročne zo sumy 125,- eur od 25.06.2009 do zaplatenia, s úrokom z omeškania 5% ročne zo sumy 25,- eur od 21.07.2009 do zaplatenia, úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 25,- eur od 21.08.2009 do zaplatenia a úrokom z omeškania 5% ročne zo sumy 25,- eur od 21.09.2009 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (I. výrok), vo zvyšnej časti žalobu zamietol (II. výrok) a žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 16,28 % do 3 dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania (III. výrok).

1.1. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že žalobca sa žalobou doručenou okresnému súdu dňa 13.02.2018 od žalovaného domáhal zaplatenia istiny 344,- eur spolu s úrokom z omeškania 5% ročne od 25.06.2009 do zaplatenia a trovami konania. Žalobu zdôvodnil tým, že ako veriteľ na základe zmluvy o úvere č. 6770173 zo dňa 26.01.2009 poskytol žalovanému úver vo výške 200,- eur, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť spolu s príslušným poplatkom 144,- eur v 8-ich mesačných splátkach po 43,- eur. Dlh sa stal pre nesplnenie splátok splatným dňa 25.06.2009. Okresný súd Zvolen trestným rozkazom č. k. 5T/151/2015-1188 zo dňa 09.03. 2016, právoplatným 16.04.2016, uznal žalovaného za vinného zo spáchania prečinu úverového podvodu a žalobcu odkázal s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie.

1.2. Po citácii § 4 ods. 2 písm. a), b), d) až j), k) a l) a § 4 ods. 3 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, § 52 Občianskeho zákonníka účinného do 31.12.2015, § 53 ods. 1 - 3 a § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka účinného do 28.02.2010 súd prvej inštancie konštatoval svoju viazanosť trestným rozkazom Okresného súdu Zvolen č. k. 5T/151/2015-1188 z 09.03.2016 v zmysle § 193 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „C.s.p.“) pokiaľ ide o spáchanie trestného činu úverového

podvodu podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona žalovaným aj pokiaľ ide o spôsobenie škody žalovaným žalobcovi vo výške 200,- eur.

1.3. V ďalšej časti rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že zmluva o úvere je spotrebiteľskou zmluvou. Po jej posúdení podľa zákona o spotrebiteľských úveroch aj podľa Občianskeho zákonníka z hľadiska prípadných neprijateľných zmluvných podmienok dospel k záveru, že bola uzatvorená platne, avšak úver je bezúročný a bez poplatkov (absentuje konečná splatnosť spotrebiteľského úveru, termíny splatnosti jednotlivých splátok, ročná percentuálna miera nákladov, celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom a priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov).

1.4. Žalobca podľa okresného súdu tiež nepreukázal, kedy reálne došlo k platnému zosplatneniu úveru v súlade s §-om 565 Občianskeho zákonníka zakotvujúcim časovú lehotu. Ustanovenie bodu 04 VPPÚ o automatickom a okamžitom zosplatnení celého úveru v prípade omeškania s úhradou štyroch po sebe idúcich splátok považoval okresný súd za neplatné pre rozpor so zákonom a podľa § 54 Občianskeho zákonníka za neprijateľný odklon od ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa, aj za neprijateľnú zmluvnú podmienku spôsobujúcu nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa, ktorej obsah nebol individuálne dojednaný a spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť ho.

1.5. Okresný súd preto I. výrokom žalovanému uložil povinnosť zaplatiť dlžnú istinu úveru 200,- eur a úroky z omeškania vo výške 5% ročne (požadovanej žalobcom), ale len z jednotlivých splátok úveru. Výška jednej splátky z dôvodu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru predstavuje pri 8-mich splátkach sumu 25,- eur, pričom prvá splátka mala byť podľa úverovej zmluvy splatná dňom 20.02.2009 (omeškanie od 21.02.2009), druhá splátka vo výške 25,- eur mala byť podľa názoru okresného súdu splatná dňom 20.03.2009 (omeškanie od 21.03.2009), tretia splátka vo výške 25,- eur mala byť podľa názoru okresného súdu splatná dňom 20.04.2009 (omeškanie od 21.04.2009), štvrtá splátka vo výške 25,- eur mala byť podľa názoru okresného súdu splatná dňom 20.05.2009 (omeškanie od 21.05.2009), piata splátka vo výške 25,- eur mala byť podľa názoru okresného súdu splatná dňom 20.06.2009 (omeškanie od 21.06.2009), šiesta splátka vo výške 25,- eur mala byť podľa okresného súdu splatná dňom 20.07.2009 (omeškanie od 21.07.2009), siedma splátka vo výške 25,- eur mala byť podľa okresného súdu splatná dňom 20.08.2009 (omeškanie od 21.08.2009) a posledná ôsma splátka vo výške 25,- eur mala byť podľa názoru okresného súdu splatná dňom 20.09.2009 (omeškanie od 21.09.2009). Žalobca požadoval úroky z omeškania od 25.06.2009, kedy boli po splatnosti splátky 1 až 5 v celkovej výške 125,- eur. Okresný súd preto žalovanému uložil povinnosť zaplatiť úroky z omeškania 5% ročne zo sumy 125,- eur od 25.06.2009 do zaplatenia a v prípade splátok č. 6 až 8 (každej po 25,- eur) úroky z omeškania podľa konkrétneho dňa omeškania tej - ktorej splátky. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol (II. výrok).

1.6. Pri rozhodovaní o trovách konania (III. výrok) okresný súd aplikoval § 255 ods. 2 C.s.p. a zisťoval pomer úspechu strán v spore. Žalobca mal úspech 58,14 % a žalovaný 41,86%, na základe čoho súd prvej inštancie priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v miere 16,28%, zodpovedajúcej rozdielu medzi úspechom žalobcu a úspechom žalovaného v spore. O konkrétnej výške náhrady trov konania rozhodne vyšší súdny úradník súdu po právoplatnosti rozsudku.

2. Proti II. a III. výroku rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote žalobca (ďalej aj „odvolateľ“) odvolanie z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. b), d), e), f), g), h) Civilného sporového poriadku a navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

2.1. V opise rozhodujúcich skutočností odvolateľ poukázal na uzatvorenú zmluvu o úvere č. 6770173 zo dňa 26.01.2009 aj na rozsudok Okresného súdu Zvolen č. k. 5T/151/2015-1188 zo dňa 09.03.2016 (zrejme mal na mysli trestný rozkaz uvedeného súdu č. k. 5T/151/2015-1188 zo dňa 09.03.2016, pozn. odvolacieho súdu), ktorým bol so svojím nárokom na náhradu škody odkázaný na občianske súdne konanie. Zdôraznil, že táto zmluva bola uzatvorená podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka ako absolútny obchod, nakoľko v nej žalobca (zrejme mal na mysli žalovaný, pozn. odvolacieho súdu) prehlásil, že úver použije na výkon zamestnania. Takémuto konaniu nie je možné poskytnúť právnu ochranu, pretože žalovaný priviedol do omylu žalobcu, ktorý uveril vyhláseniu žalovaného a nemohol mať vedomosť o jeho úvahách, keďže v skutočnosti použil úver na iný účel. Je potrebné akcentovať dobrú

vieru žalobcu s odkazom na rozhodnutie Európskeho súdneho dvora C-464/01. Dodatočne sa nemožno dovolávať inej kvalifikácie právnej povahy zmluvy. Okresný súd Zvolen nedostatočným skutkovým zistením majúcim za následok zaujatie predčasného právneho záveru bez dodatočného odôvodnenia odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom. Jeho rozsudok odvolateľ považuje za nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov, čo je vadou konania v zmysle § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p. a odňatím možnosti konať pred súdom.

2.2. Zdôraznil, že jedným zo znakov skutkovej podstaty trestného činu úverového podvodu je spôsobenie škody. Pri tomto trestnom čine škodou nie je len suma rovnajúca sa výške poskytnutého úveru, ale aj odplata za jeho poskytnutie a ďalšie záväzky vzniknuté v dôsledku omeškania dlžníka, na ktoré mal žalobca ako poškodený nárok alebo ktoré mohol odôvodnene dosiahnuť; citoval § 380 a § 386 ods. 2 Obchodného zákonníka. Zdôraznil, že si uplatnil nárok na náhradu škody v súlade s touto právnou úpravou, uzatvorenou zmluvou a Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, ktoré sú jej neoddeliteľnou súčasťou. Ak by žalovaný neuviedol žalobcu do omylu v otázke splnenia úverových podmienok, nedošlo by k uzavretiu zmluvy ani k poskytnutiu úveru a k vzniku škody. Žalobca mohol peňažné prostriedky poskytnuté žalovanému poskytnúť inému subjektu, ktorý by svoje záväzky plnil riadne a včas a mohol by odôvodnenie dosiahnuť zisk.

2.3. Odvolateľ napokon uviedol, že žalovaný bol odsúdený za spáchanie úmyselného trestného činu úverového podvodu. Poukázal na nález Ústavného súdu SR sp. zn. I.ÚS 269/2011-55 z 23.11.2011, v zmysle ktorého rozsah viazanosti všeobecnému súdu rozsudkom vydaným v trestnom konaní pri rozhodovaní v občianskom súdnom konaní v prípadoch, v ktorých sa zákonné znaky skutkovej podstaty trestného činu zhodujú s okolnosťami podstatnými pre rozhodnutie v občianskoprávnom konaní nemožno obmedziť len na závery o protiprávnom konaní, t. j. o spáchaní trestného činu a o tom, kto ho spáchal. Podľa odvolateľa žalovaný naplnil znaky občianskoprávnej aj obchodnoprávnej zodpovednosti za škodu.

3. Žalovaný možnosť vyjadriť sa k podanému odvolaniu nevyužil (§ 373 ods. 1 C.s.p.).

4. Vo vyjadrení k možnému použitiu § 420 Občianskeho zákonníka (§ 382 C.s.p.) žalobca uviedol, že úver poskytnutý žalovanému na základe zmluvy o úvere č. 6770173 zo dňa 26.01.2009 sa stal splatným 25.06.2009. Jedným zo znakov skutkovej podstaty trestného činu podvodu je spôsobenie škody, ktorou sa rozumie aj ujma na zisku (odplata za poskytnutie úveru, dojednaný úrok, úrok z omeškania, zmluvná pokuta), nielen suma rovnajúca sa výške poskytnutého úveru.

5. Na základe podaného odvolania krajský súd ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) vec prejednal v medziach daných odvolaním, v rozsahu určenom ustanovením § 379 C.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 C.s.p. a contrario za použitia § 177 ods. 2 písm. c) C.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, preto rozsudok súdu prvej inštancie odvolaním napadnutom II. a III. výroku ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1, 2 C.s.p.) z nižšie uvedených dôvodov.

6. Podľa § 420 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

7. Odvolací súd na rozdiel od súdu prvej inštancie dospel k záveru, že predmetom sporu nie je plnenie zo záväzkového vzťahu, ale náhrada škody spôsobenej trestnou činnosťou žalovaného. Súd prvej inštancie vykonal potrebné dokazovanie, ale skutkové zistenia nesprávne právne posúdil.

7.1. Prvý predpoklad zodpovednosti za škodu, ktorým je existencia protiprávneho úkonu, je preukázaný trestným rozkazom Okresného súdu Zvolen č. k. 5T/151/2015-1188 zo dňa 09.03.2016, pretože súd je v zmysle § 195 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“) viazaný rozhodnutím súdu v trestnom konaní.

7.2. Druhým predpokladom zodpovednosti za škodu je existencia škody. Súd prvej inštancie správne považoval zmluvu o úvere č. 6770173 zo dňa 26.01.2009 za zmluvu o spotrebiteľskom úvere a dospel k záveru o potrebe aplikácie ustanovení spotrebiteľského práva. Správne konštatoval, že úverová zmluva bola uzatvorená platne, avšak úver je potrebné podľa § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z. z. (účinného k 26.01.2009, pozn. odvolacieho súdu) považovať bezúročný a bez poplatkov (absentujú obligatórne

zákonne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, konkrétne konečná splatnosť spotrebiteľského úveru, termíny splatnosti jednotlivých splátok, ročná percentuálna miera nákladov, celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom a priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov). V príčinnej súvislosti s porušením právnej povinnosti žalovaného je preto škoda vo výške 200,- eur. K argumentu odvolateľa, že úver bol poskytnutý žalovanému na výkon zamestnania odvolací súd udáva, že v zmluve o úvere je síce označená symbolom „x“ rubrika o tom, že dlžníkovi sú finančné prostriedky poskytnuté na výkon zamestnania, no z úradnej činnosti je odvolaciemu súdu známe, že ide o bežnú prax žalobcu používanú pri uzatváraní tohto zmluvného typu. Označenie v zmluvnom formulári, že žalovanému boli finančné prostriedky poskytnuté na výkon zamestnania je právne bezvýznamné vzhľadom na vedomosť odvolacieho súdu, získanú z úradnej činnosti, o pravidelnom poskytovaní takýchto úverov žalovaným, ktorý spotrebiteľom „odporúča“ označiť rubriku na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, aby právny vzťah vyňal spod pôsobnosti zákona o spotrebiteľských úveroch. Zmluva je zhotovená na predtlačnom formulári, neobsahuje žiadne údaje o majetkových pomeroch žiadateľa o úver (napr. označenie zamestnávateľa).

7.3. Z trestného rozkazu Okresného súdu Zvolen č. k. 5T/151/2015-1188 zo dňa 09.03.2016 (z jeho bodu 5) vyplýva, že kvalifikačným znakom trestnej činnosti žalovaného voči žalobcovi (prečin úverového podvodu na základe zmluvy o úvere č. 6770173 zo dňa 26.01.2009) bola škoda vyčíslená vo výške 200,- eur.

7.4. Príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti žalovaným a škodou vo výške 200,- eur spôsobenou žalobcovi je preukázaná trestným rozkazom Okresného súdu Zvolen č. k. 5T/151/2015-1188 zo dňa 09.03.2016.

8. Odvolateľ podal odvolanie aj proti časti II. výroku rozsudku okresného súdu o zamietnutí žaloby v časti úroku z omeškania, odvolacie dôvody, ktorými je odvolací súd viazaný, však nevymedzil nijaké, preto sa odvolací súd odvolacím prieskumom tejto časti zaoberal iba formálne a ako vecne správny ho potvrdil.

9. Odvolanie bolo odvolateľom podané aj proti III. výroku rozsudku okresného súdu o trovách konania, ale opäť bez uvedenia odvolacích dôvodov. Od rozhodnutia o odvolaní napadnutom zamietajúcom výroku však závisí aj výrok o trovách konania (§ 379 písm. a) C. s. p.), preto ho odvolací súd po zistení jeho vecnej správnosti potvrdil.

10. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C. s. p., z ktorého vyplýva, že o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Odvolací súd pri svojom rozhodovaní aplikoval zásadu zodpovednosti za výsledok (zásadu úspechu) vyplývajúcu z ustanovenia § 255 ods. 1 C. s. p.. V odvolacom konaní bol v celom rozsahu úspešný žalovaný, ale z obsahu spisu vyplýva, že mu v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli, preto mu odvolací súd ich náhradu nepriznal.

11. Odvolaním nenapadnutý výrok rozsudku o uložení povinnosti zaplatiť sumu 200,- eur so špecifikovaným úrokom z omeškania (I. výrok) zostal nedotknutý (§ 367 ods. 3 C. s. p.).

12. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posl. veta C.s.p.).
Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posl. veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C.m.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).